

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

Ocena ryzyka i skutków
Metody i praktyczne przykłady

redakcja Mirosław Gumularz, Tomasz Izydorzycy

Marcin Błoński, Mirosław Gumularz, Tomasz Izydorzycy
Maciej Kołodziej, Beata Konieczna-Drzewiecka
Maciej Otmianowski, Monika Sobczyk, Mariola Więckowska

PRAWO W PRAKTYCE

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

Ocena ryzyka i skutków Metody i praktyczne przykłady

redakcja Mirosław Gumularz, Tomasz Izydorczyk

Marcin Błoński, Mirosław Gumularz, Tomasz Izydorczyk
Maciej Kołodziej, Beata Konieczna-Drzewiecka
Maciej Otmianowski, Monika Sobczyk, Mariola Więckowska

PRAWO W PRAKTYCE

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 lutego 2021 r.

Recenzent

Dr hab. Agnieszka Grzelak, prof. ALK

Wydawca

Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący

Małgorzata Jarecka

Opracowanie redakcyjne

JustLuk

Projekt okładek serii

Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

Poszczególne części napisali:

Marcin Błoński i Maciej Otmianowski – praktyczny przykład nr 14

Mirostaw Gumularz – rozdział 5, praktyczny przykład nr 1

Mirostaw Gumularz, Tomasz Lzydorczyk – rozdziały 1– 4, rozdział 7

Tomasz Lzydorczyk – rozdział 6, praktyczne przykłady nr. 2–8

Beata Konieczna-Drzewiecka – praktyczne przykłady nr. 12 i 13

Maciej Kołodziej – praktyczny przykład nr 9

Monika Sobczyk – praktyczny przykład nr 10

Mariola Więckowska – praktyczny przykład nr 11

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy prawo i własność

Więcej na www.legalnakultura.pl

Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2021

ISBN 978-83-8223-533-3

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
---------------------	---

Część 1

Pojęcie ryzyka naruszenia praw lub wolności

Rozdział 1. Wstęp – pojęcie ryzyka naruszenia praw lub wolności	13
1. Przypadki oceny ryzyka w RODO – informacje ogólne	13
Przepisy dotyczące oceny ryzyka	13
A. Ogólny wymóg monitorowania ryzyka dla praw lub wolności (art. 24 ust. 1 RODO)	14
B. Ocena ryzyka w fazie projektowania (art. 25 ust. 1 i 2 RODO)	14
C. Ocena ryzyka pod kątem obowiązku prowadzenia rejestru czynności (art. 30 ust. 5 RODO)	18
D. Ocena ryzyka w ramach oceny środków służących bezpieczeństwu (art. 32 ust. 1 RODO)	18
E. Ocena ryzyka w ramach oceny incydentów bezpieczeństwa danych osobowych w kontekście obowiązku zgłaszania naruszenia ochrony danych osobowych organowi nadzorcemu (art. 33 ust. 1 RODO)	22
F. Ocena ryzyka w ramach weryfikacji potrzeby zawiadomienia osoby, której dane są przetwarzane, w związku z incydem bezpieczeństwa (art. 34 ust. 1 RODO)	24
G. Ocena ryzyka w ramach oceny skutków dla ochrony danych osobowych (art. 35 ust. 1 RODO)	27
H. Ocena ryzyka dokonywana w ramach uprzednich konsultacji (art. 36 RODO)	30
I. Ocena ryzyka dokonywana w kontekście sposobu realizacji zadań IOD (art. 39 ust. 2 RODO)	31
J. Ocena ryzyka w kontekście transferu danych poza EOG	33
K. Obowiązek informacyjny dotyczący ryzyka w kontekście transferu danych poza EOG	34

L. Problem oceny ryzyka dla praw lub wolności w kontekście zadań organu nadzorczego (art. 57 ust. 1 lit. b RODO)	35
M. Ocena ryzyka a zadania EROD (art. 64 ust. 1 lit. a)	36
Szczególne przypadki oceny ryzyka	36
N. Ocena ryzyka w kontekście stosowania RODO	36
O. Ocena procesora (podmiotu przetwarzającego)	37
P. Przetwarzanie danych osobowych w celach wskazanych w treści art. 89 ust. 1 RODO	38
Q. Uzasadniony interes	39
R. Zmiana celu przetwarzania danych	40
2. Ramy regulacyjne oceny ryzyka – wstępne wnioski	41
3. Jak rozumieć samo ryzyko?	45
4. Problem identyfikacji przyczyn (źródeł) ryzyka	46
Przyczyny ryzyka potencjalnego	46
Przyczyny ryzyka zaistniałego	48
Przyczyny ryzyka brane pod uwagę przez inspektora ochrony danych	48
5. Jak należy rozumieć prawa lub wolności osób, których dane dotyczą, w kontekście oceny ryzyka?	49
6. Jaki jest cel i uzasadnienie wprowadzenia regulacji opartej na <i>risk based approach</i> ?	51
7. Czym jest ryzyko naruszenia praw lub wolności osób, których dane dotyczą?	52
8. Wymogi i „metawymogi”	54
9. Czy naruszenie wymogu oceny ryzyka stanowi przetwarzanie niezgodne z prawem w rozumieniu RODO?	56
10. Czy można uzyskać dostęp do dokumentacji oceny ryzyka w ramach dostępu do informacji publicznej?	57
11. Elementy tła oceny ryzyka	58
Ogólne (wspólne) elementy tła oceny ryzyka	59
12. Co to jest systematyczny opis operacji przetwarzania danych osobowych?	61
Rozdział 2. Źródło ryzyka naruszenia praw lub wolności	66
1. Co może być źródłem ryzyka naruszenia praw lub wolności?	66
2. Jak identyfikować zagrożenia? Jakie znaczenie ma zidentyfikowanie operacji na danych?	67
3. Identyfikacja zagrożeń (źródeł ryzyka) metody	68
4. Przykłady zagrożeń – identyfikacja w ramach naruszeń poszczególnych wymogów	71
5. Przykłady zagrożeń – identyfikacja dla typowych procesów przetwarzania danych	79

Rozdział 3. Szacowanie ryzyka naruszenia praw lub wolności	82
1. Poziom ryzyka naruszenia praw lub wolności jako kombinacja dwóch elementów: prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożenia i wagi tego zagrożenia	82
Źródło czy skutek?	82
Waga źródła ryzyka czy jego negatywnych skutków?	83
Jedno zagrożenie – wiele negatywnych skutków. Jaka ocenić parametr wagi ryzyka?	84
Prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia czy wystąpienia jego skutków?	85
Wiele zagrożeń – jedno ryzyko?	86
Punkt odniesienia szacowania ryzyka. Proces? Operacja? Zagrożenie?	89
2. Waga ryzyka naruszenia praw lub wolności	89
3. Prawdopodobieństwo ryzyka	90
Szacowanie prawdopodobieństwa ryzyka – różne podejścia	90
Czynniki wystąpienia zagrożenia	94
Czy można mówić o ryzyku, kiedy jego wystąpienie jest mało prawdopodobne?	94
Ekspozycja ryzyka a wpływ na prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia	95
4. Podejście zagregowane czy cząstkowe – przykłady z metodyk	95
5. Poziom ryzyka naruszenia praw lub wolności	98
6. Postępowanie z ryzykiem na określonym poziomie	101
Obszar niepewności	101
Możliwe podejścia	102
 Rozdział 4. Wdrożenie środków technicznych lub organizacyjnych (zabezpieczeń)	104
1. Poziom ryzyka a wdrożenie środków jego redukcji	104
2. Wątpliwości wynikające z RODO	105
3. Adekwatna reakcja	105
4. Stan wiedzy i koszt wdrożenia	106
5. ENISA – przykład innego podejścia	106
6. Uwzględnienie obecnych środków i planowanie nowych	107
7. Środki systemowe i zasada <i>privacy by design</i>	108
 Rozdział 5. Ocena skutków i uprzednie konsultacje	114
1. Ocena skutków dla ochrony danych i uprzednie konsultacje	114
2. Kiedy ocena skutków może być wymagana?	116
3. Wątpliwości	117
4. Wdrożenie środków mitygujących ryzyko	122
5. Ocena proporcjonalności i niezbędności	124
6. Konsultacje IOD	128

7. Kiedy należy się konsultować z organem nadzorczym?	129
8. Ustawa o ochronie danych osobowych	130
9. Realizacja obowiązku i działanie w interesie publicznym	131
Rozdział 6. Omówienie wpływu wystąpienia zagrożenia na prawa lub wolności osób fizycznych na przykładzie naruszenia zasad ogólnych	132
1. Jak zmienia się ryzyko w przypadku braku realizacji zasad ogólnych przetwarzania danych osobowych?	132
2. Które ryzyka w przypadku braku realizacji zasad przetwarzania danych osobowych z art. 5 RODO mogą wpływać bardziej na osoby fizyczne?	144
Rozdział 7. Wykorzystanie norm ISO przy ocenie ryzyka i doborze środków	146
1. Możliwość wykorzystania norm ISO	146
2. Zarządzanie ryzykiem i wdrożenie środków mitygujących ryzyko	148
3. Bezpieczeństwo i prywatność	149
4. Bezpieczeństwo i prywatność ISO a NIST	150

Część 2 Praktyczne przykłady

Praktyczny przykład nr 1. Świadczenie usług drogą elektroniczną, w tym zapłata danymi za usługę	153
Praktyczny przykład nr 2. Chatbot	180
Praktyczny przykład nr 3. System do zgłaszania wniosków	196
Praktyczny przykład nr 4. Wizyty lekarskie	202
Praktyczny przykład nr 5. Aplikacja mobilna	208
Praktyczny przykład nr 6. Inteligentne zegarki	215
Praktyczny przykład nr 7. Aplikacja do monitorowania aktywności	221
Praktyczny przykład nr 8. System zarządzania wypożyczeniami samochodów	231
Praktyczny przykład nr 9. Przechowywanie danych w systemach IT	237
Praktyczny przykład nr 10. Dokumentacja medyczna	260
Praktyczny przykład nr 11. Zarządzanie flotą	280
Praktyczny przykład nr 12. Praca zdalna	326
Praktyczny przykład nr 13. Rekrutacja	346
Praktyczny przykład nr 14. Metoda analizy ryzyka DAPR – studium przypadku	370
Bibliografia	423
O autorach	429

WYKAZ SKRÓTÓW

1. Akty prawne

k.c.	– ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2020 r. poz. 1740 ze zm.)
k.p.	– ustawa z 26.06.1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1320 ze zm.)
k.p.a.	– ustawa z 14.06.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 256 ze zm.)
pr. tel.	– ustawa z 16.07.2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. z 2019 r. poz. 2460 ze zm.)
RODO	– rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.Urz. UE L 119, s. 1, ze zm.)
u.o.d.o.	– ustawa z 10.05.2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1781 ze zm.)
u.p.p.	– ustawa z 6.11.2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz.U. z 2020 r. poz. 849)
ustawa covidowa	– ustawa z 2.03.2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1842 ze zm.)
u.ś.u.d.e.	– ustawa z 18.07.2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz.U. z 2020 r. poz. 344 ze zm.)

2. Inne

AEPD	– Agencia Española de Protección de Datos
CNIL	– Commission nationale de l'informatique et des libertés
EIOD	– Europejski Inspektor Ochrony Danych Osobowych
ENISA	– Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji

---

EROD	– Europejska Rada Ochrony Danych
GIODO	– Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
GR29	– Grupa Robocza art. 29
ICO	– Information Commissioner’s Office
IZSI	– instrukcja zarządzania systemami informatycznymi
LIA	– legitimate interests assessment
M. Praw.	– Monitor Prawniczy
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
OSOD	– ocena skutków dla ochrony danych
RCP	– rejestr czynności przetwarzania
SLA	– Service Level Agreement
UODO	– Urząd Ochrony Danych Osobowych
WHO	– Światowa Organizacja Zdrowia
WSA	– wojewódzki sąd administracyjny

Praktyczny przykład nr 11

ZARZĄDZANIE FLOTĄ

Autor: Mariola Więckowska

Studium przypadku: zarządzanie flotą samochodową (System Ekojazda)

W przypadku **wysokiego ryzyka** naruszenia praw lub wolności osoby fizycznej, zgodnie z art. 35 RODO, należy przeprowadzić ocenę skutków dla ochrony danych – OSOD (ang. *Data Privacy Impact Assessment* – DPIA).

Ocena skutków dla ochrony danych to proces, który należy dostosować do zasad ochrony danych obowiązujących w organizacji i który pozwoli na ich bezpieczne przetwarzanie, m.in. przez podjęcie kluczowych decyzji już w fazie projektowania (*privacy by design*), domyślną ochronę danych (*privacy by default*) oraz wczesne zaadresowanie i minimalizację potencjalnych ryzyk prywatności (*risk based approach*).

OSOD pozwoli na:

- wykazanie zgodności z RODO;
- opracowanie strategii ograniczenia ryzyka dla ochrony danych osobowych;
- wsparcie organizacji w identyfikowaniu oraz minimalizowaniu ryzyka związanego z ochroną prywatności podczas pracy nad nowymi projektami lub regulacjami;
- identyfikację potencjalnych problemów na bardzo wczesnym etapie i ułatwienie ich rozwiązywania, a tym samym – obniżenie kosztów;
- uniknięcie drogich i czasochłonnych zmian, opóźnień i ryzyka niepowodzenia projektu;
- postępowanie zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami etyki;
- ochronę przed utratą reputacji.

Terminologia OSOD często odwołuje się do wprowadzania znaczących zmian w istniejącej czynności przetwarzania danych lub rozpoczyna nową czynność ich przetwarzania. W związku z tym powinna być szeroko interpretowana do wdrożenia nowego systemu informatycznego, po wykorzystaniu już przetwarzanych danych do nowego celu przetwarzania.

Praktyka pokazuje, że proces oceny skutków dla ochrony danych warto udokumentować w procedurze, którą należy wdrożyć w organizacji. Przyjęte zasady należy w szczególności przekazać osobom odpowiedzialnym za wprowadzanie zmian. Warto również opracować przykładową listę zmian, które powinny być konsultowane z IOD w fazie jej projektowania.

Ryzyko prywatności związane z naruszeniem praw lub wolności osób może wynikać m.in. z przetwarzania danych osobowych, które są:

- błędne, niewystarczające lub nieaktualne;
- nadmiarowe lub nieistotne;
- przechowywane zbyt długo;
- ujawniane nieupoważnionym osobom;
- wykorzystywane nieetycznie, w sposób ogólnie nieakceptowalny lub w sposób, którego osoby, których dane dotyczą, się nie spodziewały;
- przetwarzane w sposób niedostatecznie bezpieczny.

Etap 1. Ogólna analiza ryzyka – wymagana dla każdej zmiany

Ustalenie, czy we wprowadzanej zmianie będzie dochodziło do przetwarzania danych osobowych oraz czy będzie ona stwarzała z dużym prawdopodobieństwem **wysokie ryzyko** naruszenia praw lub wolności osób – wtedy **dalsze etapy OSOD będą wymagane**.

W tym etapie ustala się m.in.:

- dlaczego wprowadzamy zmianę (np. polepszenie usługi, zwiększenie wydajności, poprawa ochrony prywatności);
- jaka jest podstawa prawna zmiany;
- zakres przetwarzanych danych wraz z ich celem i charakterem;
- kategorie przetwarzanych danych: ogólnie dostępne, zwykłe, szczególne;
- skutki łączenia informacji z innymi danymi;
- nośniki danych, np. papier, dane elektroniczne i ich rodzaj;
- użycie nowych technologii;
- ocenę poziomu ryzyka i związaną z tym decyzję o przeprowadzeniu pełnego OSOD.

Przykładowa dokumentacja tego etapu:

**Zarządzanie flotą samochodową: wstępna ocena skutków dla ochrony danych
– ogólna analiza ryzyka**

Informacje o procesie przetwarzania oraz dane administratora	
Administrator	Firma X sp. z o.o.
Właściciel biznesowy procesu	Jan Nowak, jan.nowak@firmax.pl
Opiekun procesu	Jan Kowalski, jan.kowalski@firmax.pl
Czynność przetwarzania/proces (nazwa procesu zgodnie z rejestrem czynności przetwarzania)	zarządzanie flotą samochodową (Ekojazda)

ETAP 0. STAN FAKTYCZNY	
1. Opis stanu faktycznego	<p>Wdrożenie systemu do zarządzania flotą samochodów w następujących celach głównych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapewnienia większego bezpieczeństwa na drodze pracownikom Firmy X; • możliwość lepszego rozliczenia kilometrów w relacji pracownik – pracodawca oraz dodatkowo działania proekologiczne. <p>System Ekojazda w oparciu o sztuczną inteligencję i przy wykorzystaniu technologii <i>Big Data</i> i uczenia maszynowego pozwoli Firmie X zautomatyzować procesy zarządzania i administrowania flotą samochodową oraz zwiększy bezpieczeństwo pracowników podczas jazdy samochodem służbowym.</p> <p>W procesie dochodzi do zaawansowanej analizy techniki jazdy przez detekcję i analizę ponad 800 różnych zdarzeń związanych z użytkowaniem samochodu, które przekładają się na bezpieczeństwo na drodze. System Ekojazda w prosty i zautomatyzowany sposób komunikuje się z pracownikami, którzy na bieżąco mają dostęp do pełnych informacji dotyczących ich jazdy i tras. Od godziny 8.00 do 16.00 z automatu wszystkie trasy są zaznaczane jako służbowe, jednak pracownik sam może oznaczyć przejazd jako prywatny. Poza wskazanymi godzinami pracownik może dodatkowo oznaczyć jako służbowy przejazd, który pierwotnie był traktowany jako prywatny.</p> <p>Pracodawca ma dostęp tylko do tras oznaczonych przez pracownika jako służbowe. Trasy prywatne są widoczne jedynie dla pracownika – pracodawca w raporcie potrzebnym do rozliczeń z pracownikiem dostaje informację tylko o liczbie przejechanych prywatnie kilometrów.</p> <p>Ponieważ jednym z celów jest zapewnienie bezpiecznej jazdy, każdy z pracowników widzi, czy jeździ bezpiecznie – ocenie podlega wiele czynników i zachowań kierowcy, w tym m.in. odpowiednie hamowanie, prędkość oraz spalanie paliwa porównywane z danymi statystycznymi samochodu pobranymi z baz otwartych producentów samochodu. Pracownik na bieżąco informowany jest o postępach w swoich jazdach oraz obszarach, które ze względów bezpieczeństwa wymagają poprawy. Informacje o sposobie jazdy są przetwarzane w sposób całkowicie automatyczny.</p> <p>System Ekojazda ma również wbudowany moduł Konkurs – dostęp do wszystkich osiągniętych i aktywnych wyzwań dla kierowcy w jednym miejscu. Umożliwia on pracownikom jeżdżącym samochodami służbowymi rywalizację</p>

	<p>w bezpiecznej jeździe, w oparciu o sztuczną inteligencję i uczenie maszynowe. W module tym wbudowane są również konkursy na bezpieczną jazdę oraz możliwość podejrzenia archiwalnych wyników.</p> <p>System Ekojazda ma również moduł Wiadomości, będący centrum całej komunikacji z kierowcą.</p> <p>Są też sekcje związane m.in.: ze statystykami, trasami, profilem kierowcy i ustawieniami samochodu.</p>			
2. Nazwa przedmiotu oceny	<p>Przedmiotem oceny jest proces, których przy wykorzystaniu systemu Ekojazda i urządzeń montowanych w samochodach służbowych weryfikuje m.in. jazdę pracowników i pozwala na zwiększenie bezpieczeństwa kierowcy podczas jazdy samochodem.</p>			
ETAP I. TŁO OCENY RYZYKA				
1. Cele przetwarzania	<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie pracownikom Firmy X większego bezpieczeństwa na drodze; • łatwiejszy sposób rozliczania się kierowcy z kilometrówek; • działania proekologiczne przez promocję bezpiecznego i ekologicznego stylu jazdy; • zarządzanie flotą samochodów 			
2. Kontekst przetwarzania	<p>dane przetwarzane w kontekście administracyjno-pracowniczym, związanym m.in. z czynnościami operacyjnymi i rozliczeniami finansowymi dotyczącymi zarządzaniem flotą samochodową</p>			
3. Zakres przetwarzania	Typy danych według ustalonego w organizacji standardu	Tak / Nie	Waga	Proponowana wartość ryzyka
	dane osobowe podstawowe	Tak	1	Ryzyko
	dane o ograniczonym dostępie/profilowe (np. PESEL, numer karty bankowej, skan dowodu)		2	Ryzyko
	dane finansowe/geolokalizacja	Tak	3	Wysokie ryzyko
	dane szczególne		4	Wysokie ryzyko
	<p>Zakres przetwarzanych danych osobowych – imię i nazwisko, numer służbowego telefonu, służbowy adres e-mail, lokalizacja samochodu, lokalizacja samochodu w określonym czasie, numer rejestracyjny, dane o eksploatacji pojazdów, w tym zużyciu paliwa, dane o technice i stylu jazdy kierującego, wizualizacja przejechanych tras, czas przejazdu, prędkość, informacje o zdarzeniach, miejsce w konkursie (jeżeli trwa), raporty zbiorcze i zestawienia, login w postaci e-mail, dane z geolokalizacji, hasło, miesięczne opłaty abonamentowe, styl jazdy (profil kierowcy) opracowany – wygenerowany przez system na podstawie następujących parametrów: prędkości chwilowe, średnie, przyspieszenia, sposoby hamowania, chwilowe obroty silnika zużycia paliwa, sposób korzystania z hamulca, biegów itd.</p> <p>Firma X pragnie zapewnić bezpieczne, niezawodne, ekologiczne środki transportu dla swoich pracowników, dla których podróże służbowe są częścią pracy. Przy doborze środków transportu firma kieruje się poziomem stanowiska służbowego, rodzajem wykonywanej pracy oraz funkcją, jaką spełnia samochód dla danego stanowiska.</p>			

	<p>Działania Firmy X nastawione są na zapewnienie bezpiecznej jazdy swoim pracownikom oraz na ochronę środowiska przez minimalizowanie negatywnego oddziaływania na otoczenie. Dlatego też Firma X zamierza wprowadzić system Ekojazda, który pozwala na stosowanie zasad ekologicznej eksploatacji pojazdów. Wdrożenie systemu ma na celu m.in. propagowanie odpowiedniej postaw kierowców, monitorowanie, raportowanie sposobu eksploatacji pojazdów przez użytkowników.</p> <p>Styl jazdy, ilość spalanego paliwa i emisji zanieczyszczeń są regularnie oceniane przez analityka wskazanego przez właściciela biznesowego. Jeżeli któryś z powyższych czynników jest poza zakresem norm, to właściciel biznesowy lub administrator systemu będą analizować czynniki wspólnie z użytkownikiem pojazdu oraz jego przełożonym. Jeżeli ustalone zmiany w stylu jazdy nie zostaną wdrożone, to kierowca pojazdu będzie obciążony kosztami ponadnormatywnego zużycia materiałów i pojazdu.</p> <p>System Ekojazda dostarcza mała firma Start-up Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, która jako projekt start-up przygotowała sprzęt i oprogramowanie pozwalające wdrożyć system.</p> <p>Firma Start-up dostarcza rozwiązanie oraz zapewnia wsparcie Firmie X i jest podmiotem przetwarzającym dane zgodnie z art. 28 RODO.</p> <p>Wybór dostawcy rozwiązania był poprzedzony kilkumiesięczną analizą dostępnych na rynku rozwiązań. Decyzja o wyborze Start-up była spowodowana tym, że firma ta, jako podmiot przetwarzający, zapewnia oprócz nowoczesnego rozwiązania również wysoki standard ochrony danych osobowych.</p> <p>Potwierdziły to liczne spotkania administratora z dostawcą rozwiązania, na których przedstawione zostały zasady działania systemu oraz wdrożone techniczne i organizacyjne środki bezpieczeństwa zapewniające odpowiedni do ryzyka poziom bezpieczeństwa (załącznik: „Start-up techniczne i organizacyjne środki.xlsx”).</p> <p>Start-up wyznaczył inspektora ochrony danych, który nadzoruje wypełnianie obowiązków wynikających z RODO.</p> <p>Dostarczył również swoją Politykę bezpieczeństwa i instrukcję zarządzania systemem informatycznym (załączniki: „PolitykaBezpieczenstwaEkojazda.pdf”, „Plan ciągłości działania”, „Certyfikat jakości urządzeń montowanych w samochodach”) oraz zgodnie z art. 30 RODO prowadzi rejestr kategorii czynności przetwarzania.</p>															
4. Charakter przetwarzania	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="333 1324 938 1361">Parametry charakteru przetwarzania</th> <th data-bbox="938 1324 1089 1361">Tak / Nie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="333 1361 938 1397">przetwarzane w sposób systematyczne i długoterminowo</td> <td data-bbox="938 1361 1089 1397">Tak</td> </tr> <tr> <td data-bbox="333 1397 938 1434">przetwarzane w sposób systematyczne i krótkoterminowo</td> <td data-bbox="938 1397 1089 1434"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="333 1434 938 1470">przetwarzane w sposób sporadycznie i długoterminowo</td> <td data-bbox="938 1434 1089 1470"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="333 1470 938 1506">przetwarzane w sposób sporadycznie i krótkoterminowo</td> <td data-bbox="938 1470 1089 1506"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="333 1506 938 1543">przetwarzane na dużą skalę</td> <td data-bbox="938 1506 1089 1543">Tak</td> </tr> <tr> <td data-bbox="333 1543 938 1579">stosowana jest nowa lub złożona technologia</td> <td data-bbox="938 1543 1089 1579">Tak</td> </tr> </tbody> </table> <p>dane przetwarzane w sposób ciągły, długoterminowo, z zastosowaniem nowej technologii, wyłącznie w sposób elektroniczny</p>		Parametry charakteru przetwarzania	Tak / Nie	przetwarzane w sposób systematyczne i długoterminowo	Tak	przetwarzane w sposób systematyczne i krótkoterminowo		przetwarzane w sposób sporadycznie i długoterminowo		przetwarzane w sposób sporadycznie i krótkoterminowo		przetwarzane na dużą skalę	Tak	stosowana jest nowa lub złożona technologia	Tak
Parametry charakteru przetwarzania	Tak / Nie															
przetwarzane w sposób systematyczne i długoterminowo	Tak															
przetwarzane w sposób systematyczne i krótkoterminowo																
przetwarzane w sposób sporadycznie i długoterminowo																
przetwarzane w sposób sporadycznie i krótkoterminowo																
przetwarzane na dużą skalę	Tak															
stosowana jest nowa lub złożona technologia	Tak															

3. Rekomendacje w celu minimalizacji wpływu na ochronę danych osobowych

Dla każdego potencjalnego ryzyka naruszenia prywatności należy określić możliwe środki zaradcze i działania, które je wyeliminują lub zmniejszą. Typowe rozwiązania obejmują zwykle:

- rezygnację z przetwarzania części danych osobowych;
- ograniczenie czasu przechowywania danych i zaplanowanie ich bezpiecznej likwidacji;
- wdrożenie odpowiednich technologii i organizacyjnych oraz fizycznych środków bezpieczeństwa;
- zastosowanie pseudonimizacji lub anonimizacji danych;
- przygotowanie instrukcji o sposobie używania nowego systemu i odpowiednie przeszkolenie pracowników;
- zapewnienie transparentności informacji podmiotom danych (jakie dane i w jaki sposób są przetwarzane);
- wybór dostawców oferujących większy poziom bezpieczeństwa;
- przeprowadzenie audytu u podmiotu przetwarzającego.

Na tym etapie dobrać adekwatne środki zaradcze, opierając się na ocenie skuteczności poszczególnych rozwiązań. Wybierz te, które są najkorzystniejsze dla podmiotów danych, projektu i administratora danych.

Tabela 6. Rekomendacje w celu zminimalizowania wpływu na prywatność na podstawie analizy ryzyka

NR-001	Przeprowadzenie oceny prawnie usprawiedliwionego interesu.
NR-002	<ol style="list-style-type: none"> 1) Wprowadzenie zasady każdorazowej akceptacji regulaminu przez dział prawny i IOD. 2) Wdrożenie dodatkowych zabezpieczeń w systemie Ekojazda, które nie pozwolą na przetwarzanie danych i udział w konkursie bez akceptacji regulaminu. 3) Administrator każdorazowo przed rozpoczęciem konkursu przeprowadzą szeroką kampanię informacyjną dotyczącą konkursu, w tym również konsultacje indywidualne z AS.
NR-003	<ol style="list-style-type: none"> 1) Dostosowanie i weryfikacja umowy powierzenia przetwarzania danych – wypełnienie checklisty: Art.28Powierzenie-checklista_end_Ekojazda.docx. 2) Ustalenie ze Start-up Sp. z o.o. SLA gwarantującego wyższy poziom dostępności systemu Ekojazda. 3) Gwarancja odpowiedniego poziomu wsparcia technicznego i przedstawienie Planu ciągłości działania dla systemu Ekojazda (załącznik X) przez Start-up.
NR-004	Ustalenie podstawy prawnej przetwarzania danych w państwie trzecim – Wielkiej Brytanii – np. zawarcie umowy oparte na standardowych klauzulach umownych.
NR-005	Dokonanie weryfikacji zakresu danych w ocenie prawnie usprawiedliwionego interesu mającej na celu ustalenie adekwatności danych do celu ich przetwarzania.

NR-006	<ol style="list-style-type: none"> 1) Przeprowadzenie konsultacji w sprawie zrozumienia tekstu zapisów obowiązków informacyjnych z osobami, których obowiązek dotyczy, oraz na podstawie wniosków z konsultacji dostosowanie zapisów obowiązku informacyjnego. 2) Wprowadzenie dla pracowników możliwości indywidualnych konsultacji z AS. 3) Transparentne wytłumaczenie pracownikom, dlaczego prawo do sprzeciwu nie będzie realizowane. 4) Przygotowanie i spełnienie obowiązku informacyjnego w postaci: <ol style="list-style-type: none"> a) regulaminu pracy; b) wiadomości przesłanej e-mailem do wszystkich osób, których dane są przetwarzane w systemie Ekojazda; c) rozesłanie newslettera do wszystkich pracowników; d) wdrożenie i przekazanie pracownikom Polityki samochodowej w Firmie X Sp. z o.o.
NR-009	Zaleca się przeprowadzanie audytu przed rozpoczęciem przetwarzania danych przez firmę Start-up, weryfikującego stosowanie wskazanych w art. 28 RODO zasad przetwarzania danych oraz oceny technicznych i organizacyjnych środków bezpieczeństwa.
NR-010	Ustalenie zasad dotyczących długości i częstotliwości zmiany haseł.
NR-012	Ustalenie i wdrożenie zasady ujawniania i przekazywania danych na zewnątrz i wewnątrz organizacji.
NR-014	Transparentne poinformowanie pracowników o zakresie danych podlegających sprostowaniu, m.in. w obowiązku informacyjnym.
NR-017	Opracowanie zasad przekazywania informacji o sprostowaniu, usunięciu lub ograniczeniu przetwarzania danych w Firmie X.
NR-018	Ustalenie zasad przekazywania danych, w tym z geolokalizacji, które są przetwarzane w ramach konkursu na bezpieczną jazdę, gdzie podstawą prawną przetwarzania danych jest art. 6 ust. 1 lit. b (akceptacja regulaminu konkursu).
NR-019	Przeprowadzenie oceny prawnie usprawiedliwionego interesu.
NR-020	Przeprowadzenie oceny prawnie usprawiedliwionego interesu, w którym zweryfikowane zostaną zasady zautomatyzowanego podejmowania decyzji, w tym profilowania – w szczególności ustalenie, co będzie podstawą przetwarzania danych w tym procesie.
NR-022	Ustalenie przez AS zasady przetwarzania danych o karalności (zabranie prawa jazdy) oraz informacji o dłuższych chorobach.

4. Plan rekomendowanych działań

Dla każdego rekomendowanego środka zaradczego ograniczającego ryzyko należy określić konkretne działania, osobę odpowiedzialną i termin realizacji. Wszelkie decyzje dotyczące prywatności i wybranych działań powinny być odpowiednio udokumentowane i zaakceptowane. Zidentyfikowane działania są konieczne do uzyskania zgodności z RODO i stworzenia strategii ograniczenia ryzyka naruszenia prywatności.

W tej części raportu należy opisać, jakie działania są podejmowane (krótco lub długoterminowo) i jak będą monitorowane. Mogą być także linki do innych procesów, np. proponowane działanie może odnosić się do kontroli zabezpieczeń (takich jak zasady dostępu do systemu). To z kolei łączy się z procesami bezpieczeństwa w organizacji.

Złożone projekty często wymagają wielokrotnego przeglądu OSOD. W tej sekcji należy podać plan działań oraz wskazać przypadki, kiedy trzeba będzie dokonać ponownego przeglądu oceny.

Tabela 7. Plan działań

Numer referencyjny	Uzgodnione działanie	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
D-001 (NR-001)	Przeprowadzenie oceny prawnie uzasadnionego interesu	właściciel biznesowy (przy współpracy z działem prawnym, IT oraz IOD)	dd.mm.rrrr
D-002 (NR-002)	Wdrożenie instrukcji obligującej właściciela biznesowego tego procesu do każdorazowej akceptacji regulaminu przez dział prawny i IOD przed uruchomieniem konkursów	dział prawny	dd.mm.rrrr
D-003 (NR-002)	Wdrożenie dodatkowych zabezpieczeń w systemie Ekojazda, które nie pozwolą na przetwarzanie danych i udział w konkursie bez akceptacji regulaminu	właściciel biznesowy oraz Start-up	dd.mm.rrrr
D-004 (NR-002)	Administrator przed rozpoczęciem konkursu każdorazowo przeprowadza szeroką kampanię informacyjną dotyczącą konkursu, w tym również konsultacje indywidualne z AS	właściciel biznesowy	dd.mm.rrrr
D-005 (NR-03)	Dostosowanie i weryfikacja umowy powierzenia przetwarzania danych – wypełnienie checklisty: Art.28Powierzenie-checklista_end_Ekojazda.docx	dział prawny (wsparcie IOD)	dd.mm.rrrr
D-006 (NR-03)	Ustalenie z firmą Start-up Sp. z o.o. SLA gwarantującego wyższy poziom dostępności systemu Ekojazda. Weryfikacja Planu ciągłości działania dla systemu Ekojazda	właściciel biznesowy (wsparcie IT i IOD)	dd.mm.rrrr
D-007 (NR-04)	Ustalenie podstawy prawnej przetwarzania danych w państwie trzecim – Wielkiej Brytanii	dział prawny (wsparcie IOD)	dd.mm.rrrr

Numer referencyjny	Uzgodnione działanie	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
D-008 (NR-05)	Dokonanie weryfikacji zakresu danych przetwarzanych w systemie Ekojazda oraz ustalenie ostatecznego adekwatnego do celu zakresu danych	właściciel biznesowy (wsparcie IOD)	dd.mm.rrrr
D-009 (NR-06)	Przeprowadzenie konsultacji z osobami, których dane będą przetwarzane w systemie Ekojazda, i ustalenie wpływu przetwarzania danych na te osoby	właściciel biznesowy	dd.mm.rrrr
D-010 (NR-06)	Przeprowadzenie weryfikacji rozumienia zapisów obowiązku informacyjnych wśród osób, których obowiązek dotyczy, oraz dostosowanie zapisów obowiązku informacyjnego na podstawie wniosków z konsultacji	właściciel biznesowy (wsparcie IOD)	dd.mm.rrrr
D-011 (NR-06)	Wprowadzenie dla pracowników możliwości indywidualnych konsultacji z AS, w tym transparentne wytłumaczenie, dlaczego prawo do sprzeciwu nie będzie realizowane	właściciel biznesowy	dd.mm.rrrr
D-012 (NR-06)	Wdrożenie i przekazanie pracownikom Polityki samochodowej w Firmie X Sp. z o.o.	właściciel biznesowy	dd.mm.rrrr
D-013 (NR-06)	Przygotowanie i spełnienie obowiązku informacyjnego w: <ul style="list-style-type: none"> • regulaminie pracy, • wiadomości przesłanej e-mailem do wszystkich osób, których dane są przetwarzane w systemie Ekojazda, • przesłanie newslettera do wszystkich pracowników 	dział prawny przy wsparciu IOD	dd.mm.rrrr
D-014 (NR-09)	Przeprowadzanie audytu u podmiotu przetwarzającego w firmie Start-up, weryfikującego stosowanie wskazanych w art. 28 RODO zasad przetwarzania danych oraz oceny technicznych i organizacyjnych środków bezpieczeństwa	IOD i IT	dd.mm.rrrr
D-015 (NR-010)	Ustalenie i wdrożenie zasad dotyczących długości i częstotliwości zmiany haseł na telefonach komórkowych i tabletach	dział IT (wsparcie IOD)	dd.mm.rrrr
D-016 (NR-010)	Uaktualnienie IZSI o stosowaniu zasad dotyczących długości haseł i dodatkowego bezpieczeństwa urządzeń mobilnych, które mają dostęp do aplikacji systemu Ekojazda	dział IT (wsparcie IOD)	dd.mm.rrrr
D-017 (NR-012)	Wdrożenie procedury ujawniania i przekazywania danych na zewnątrz i wewnątrz firmy	właściciel biznesowy (wsparcie IOD)	dd.mm.rrrr

Książka omawia wszystkie aspekty oceny ryzyka ujętego w RODO, w tym fazę projektowania, ocenę skutków i przypadek incydentu bezpieczeństwa.

W pierwszej części publikacji przedstawiono mechanizm oceny ryzyka i wątpliwości interpretacyjne, które się z nim łączą. Uwzględniono orzecznictwo oraz wytyczne wyrażone w stanowiskach organów nadzorczych (w tym polskiego organu). Kwestie sporne zostały omówione na przykładach przeprowadzonych analiz ryzyka (np. przez administratorów z sektora publicznego), a także wytycznych opublikowanych m.in. przez organy nadzorcze.

W drugiej części książki za pomocą praktycznych przykładów przedstawiono różne sposoby oceny ryzyka. W każdym z nich autorzy prowadzą czytelnika krok po kroku przez cały proces analizy ryzyka, m.in. za pomocą list kontrolnych.

Autorzy zadbali o to, aby ocena ryzyka mieściła się w kryteriach wynikających z RODO, a jednocześnie była rozliczalna, czyli na przykład, aby można było prześledzić i zrozumieć, dlaczego został zdefiniowany konkretny poziom ryzyka oraz z jakiego powodu przyjęto takie, a nie inne metody jego minimalizacji.

Zamieszczone w publikacji praktyczne przykłady dotyczą m.in.:

- przechowywania dokumentacji medycznej,
- rezerwacji wizyty lekarskiej za pomocą chatbota,
- procesu rekrutacji,
- pracy zdalnej.

„Tego typu publikacji do tej pory na rynku prawniczym i rynku ochrony danych osobowych nie było. Jest to książka o bardzo praktycznym wymiarze, która z pewnością będzie bardzo szeroko wykorzystywana (...)”.

Dr hab. Agnieszka Grzelak, prof. ALK

Mirostław Gumularz – doktor nauk prawnych; radca prawny (GKK Gumularz Kozik), adiunkt w Wyższej Szkole Bankowej w Warszawie. Jako doradca społeczny ds. ochrony danych osobowych w Ministerstwie Cyfryzacji brał udział w pracach nad wdrożeniem RODO do polskiego porządku prawnego. Auditor wewnętrzny systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji wg normy ISO 27001 (zarządzanie bezpieczeństwem), a także normy ISO/IEC 27701:2019 (zarządzanie prywatnością). Autor lub współautor licznych publikacji z zakresu ochrony danych osobowych oraz nowych technologii.

Tomasz Izydorczyk – inżynier, doradca w zakresie organizacji i zarządzania w sektorze prywatnym oraz w administracji publicznej. Specjalizuje się w prawnej i organizacyjnej ochronie danych osobowych. Jest wykładowcą m.in. w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu, w Wyższej Szkole Bankowej w Warszawie i na Uniwersytecie Wrocławskim. Współautor wielu publikacji z zakresu ochrony danych osobowych. Członek zarządu SABI – Stowarzyszenia Inspektorów Ochrony Danych. Certyfikowany auditor wiodący ISO/IEC 27001 oraz auditor ISO/IEC 27701.

9788382235333 W01P01

ISBN 978-83-8223-533-3

9 788382 235333

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLWUER.PL

WWW.PROFINFO.PL